

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale Prokuratora del. do Prokuratury Krajowej Krzysztofa Urgacza,
w sprawie **A. J.**

skazanej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust 3 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 29 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Elblągu

z dnia 27 października 2023 r., sygn. akt VI Ka 348/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt VIII K 16/22,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Elblągu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym;**

2. zarządza zwrot oskarżonej opłaty od kasacji.

[J.J.]

Michał Laskowski Andrzej Tomczyk Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

A. J. została oskarżona o to, że „w dniu 20 lipca 2021 roku w E., działając wspólnie i porozumieniu z D. S. i R. Z. , wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, usiłowała wprowadzić do obrotu znaczną ilość środka odurzającego w postaci marihuany w ilości 301,19 gramów oraz substancji psychotropowej w postaci płynnej w ilości 424,24 gramów, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła z uwagi na zatrzymanie przez funkcjonariuszy Wydziału w E., Zarządu w O. Centralnego Biura Śledczego Policji, przy czym czynu tego dopuściła się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazaną za umyślne przestępstwo podobne określone w art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomani na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w K. Wydział II Karny z dnia 15 lutego 2018 roku wydanym w sprawie II K [...] / 16, którą odbyła w okresie od dnia 06 września 2018 roku do dnia 05 marca 2019 roku, tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 64 § 1 k.k.”

Sąd Rejonowy w Elblągu wyrokiem z 23 maja 2023 r., sygn. akt VIII K 16/22, uznał oskarżoną A. J. za winną popełnienia czynu zarzuconego jej aktem oskarżenia, czyn ten zakwalifikował jako występki z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomani w zw. z art. 64 § 1 kk i za to - przy zastosowaniu art. 4 § 1 kk, na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk wymierzył oskarżonej karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 200 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 złotych.

Apelację od tego wyroku wniosła obrońca A.J. , zaskarżając go w całości. Zarzuciła ona:

„1. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. poprzez uznanie za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonej złożonych w

toku niniejszego postępowania, w których nie przyznała się do winy i wskazała, że wyszła z samochodu tylko dlatego, że z budynku, gdzie udał się jej ówczesny partner zaczęły dobiegać do niej jakieś krzyki, zaś na klatce schodowej dostrzegła reklamówkę, z której wydobywała się jakaś ciecz, nie wiedząc iż w rzeczywistości znajduje się w niej płynna amfetamina, w sytuacji gdy A. J. złożyła w tym zakresie jednoznaczne, konsekwentne i stanowcze wyjaśnienia;

2. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mające wpływ na jego treść, w postaci:

a) ustalenia, że A. J. podobnie jak R. Z. i D. S. zajmowała się narkotykami i w tym celu wszyscy oskarżeni postanowili się spotkać w dniu 20 lipca 2021 r. i przekazać sobie narkotyki. Sąd oparł swe przekonanie ww. zakresie wyłącznie na niedopuszczalnych domniemaniach;

b) ustalenia, że oskarżona A.J. działała z D.S. i R.Z. wspólnie i w porozumieniu - w sytuacji gdy z przeprowadzanego postępowania dowodowego nie wynika, aby pomiędzy tymi osobami było jakiegokolwiek porozumienie, Sąd oparł swe przekonanie ww. zakresie wyłącznie na dopuszczalnych domniemaniach;

c) ustalenia, że oskarżona A.J. obejmowała wiedzą i świadomością w jakim celu jej ówczesny partner posiadał wagę elektroniczną w samochodzie, jak i miała świadomość, w jakim celu R. Z. udał się do D. S. bądź, że reklamówka którą zastała na klatce schodowej zawiera płynną amfetaminę, w sytuacji gdy ta wiedza i świadomość nie wynika z żadnego przeprowadzonego w sprawie dowodu, Sąd oparł swe przekonanie ww. zakresie wyłącznie na niedopuszczalnych domniemaniach;

3. obrazę prawa materialnego tj. art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. poprzez jego bezpodstawne zastosowanie, mimo że zachowanie oskarżonej nie wyczerpywało znamion występkę, opisanego w tym przepisie, w szczególności wobec niemożności przypisania oskarżonej działania wspólnie i w porozumieniu z D. S. i R. Z. celem usiłowania wprowadzenia do obrotu znacznej ilości środka odurzającego w postaci marihuany w ilości 301,19 g oraz substancji psychotropowej w postaci płynnej w ilości 424,24 czego miałyby się dopuścić w ciągu 5 lat po odbyciu

co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazaną za umyślne przestępstwo podobne”

i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynu.

Sąd Okręgowy w Elblągu wyrokiem z 27 października 2023 r., sygn. akt VI Ka 348/23, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od tego wyroku wniosła obrońca skazanej, zaskarżając go w całości. Zarzuciła ona:

„1. obrazę prawa materialnego tj. art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k. poprzez jego bezpodstawne zastosowanie, mimo że zachowanie oskarżonej nie wyczerpywało znamion występkę, opisanego w tym przepisie, w szczególności wobec niemożności przypisania oskarżonej działania wspólnie i w porozumieniu z D. S. i R. Z. celem usiłowania wprowadzenia do obrotu znacznej ilości środka odurzającego w postaci marihuany w ilości 301,19 g oraz substancji psychotropowej w postaci płynnej w ilości 424,24 czego miałyby się dopuścić w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazaną za umyślne przestępstwo podobne;

2. obrazę przepisu postępowania, która mogła mieć wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia tj. art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez niedostateczne rozważenie zarzutów wskazanych w apelacji obrońcy skazanej A. J. od wyroku Sądu I instancji i zaakceptowanie oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy z naruszeniem zasad logiki i doświadczenia życiowego”

i wniosła o:

„1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie skazanej od zarzucanego jej czynu, ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowego celem ponownego rozpoznania.”

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadną.

W toku rozprawy kasacyjnej prokurator wniósł o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżąca niewłaściwie pomieszczyła w kasacji zarzuty obrazy prawa materialnego i prawa procesowego, kwestionującego w istocie sposób rozpoznania apelacji, gdzie formułowano zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Dopiero bowiem ustalenie faktów w sposób niewątpliwy, pozwala na ocenę zasadności dokonanej kwalifikacji prawnej. Dlatego Sąd Najwyższy przystąpił do oceny zarzutów kasacyjnych od zarzutu procesowego i uznał, że nie można odmówić racji skarżącej w tej części kasacji, w której podnosząc zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego - art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. - zakwestionowała ona wyrok Sądu odwoławczego utrzymujący w mocy orzeczenie Sądu pierwszej instancji.

Trzeba podkreślić, iż zrealizowanie przez sąd odwoławczy obowiązków wynikających z treści art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k. wymaga nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, lecz także rzetelnego ustosunkowania się do każdego z tych zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w sprawie okolicznościach, argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty zawarte we wniesionym środku odwoławczym za zasadne bądź też za bezzasadne. Do naruszenia tych przepisów może więc dojść nie tylko wtedy, gdy Sąd drugiej instancji pomija w swoich rozważaniach zarzuty zawarte w apelacji, lecz również wtedy, gdy analizuje je w sposób odbiegający od standardów kontroli instancyjnej bądź gdy przedstawiona w uzasadnieniu argumentacja zawiera braki (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 2022 r., II KK 196/21). Sposób wykonania obowiązku art. 457 § 3 k.p.k. w odniesieniu do zarzutów i wniosków apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) jest przy tym pochodną, z jednej strony, jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2023 r., II KK 15/22).

Zarzucając w zwykłym środku odwoławczym wyrokowi Sądu Rejonowego w Elblągu, m.in. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, polegający na: ustaleniu, że A. J. , podobnie jak R. Z. i D. S. zajmowała się narkotykami i w tym celu wszyscy oskarżeni postanowili się spotkać w dniu 20 lipca

2021 r. i przekazać sobie narkotyki; ustaleniu, że oskarżona A. J. działała z D. S. i R. Z. wspólnie i w porozumieniu; ustaleniu, że oskarżona A. J. obejmowała wiedzą i świadomością w jakim celu jej ówczesny partner posiadał wagę elektroniczną w samochodzie, jak i miała świadomość, w jakim celu R. Z. udał się do D. S. bądź, że reklamówka którą zastała na klatce schodowej zawiera płynną amfetaminę, obrońca podniosła, że wiedza dotycząca zachowania A. J. nie wynika z żadnego przeprowadzonego w sprawie dowodu.

Obrońca zakwestionowała przy tym dokonaną przez Sąd *meriti* ocenę materiału dowodowego, wskazując, że Sąd oparł swe przekonanie ww. zakresie wyłącznie na niedopuszczalnych domniemaniach.

Na tak zakreślony zarzut Sąd drugiej instancji odpowiedzi nie udzielił, ignorując w rzeczywistości jego istotę. Sąd Okręgowy zaakceptował ustalenie Sądu *meriti* co do sprawstwa A. J. , wywodząc, że oskarżona była uczestnikiem transakcji, w trakcie której oskarżony D. S. przekazał narkotyki opisane w zarzucie oskarżonemu R. Z. i że zamiarem wszystkich oskarżonych było wprowadzenie ich do obrotu, do czego ostatecznie nie doszło z uwagi na podjętą interwencję funkcjonariuszy policji. A przecież to właśnie ustalenie będące podstawą skazania A.J. , z odwołaniem się do konkretnych dowodów, podważała w swojej apelacji obrońca.

Nie jest rolą Sądu Najwyższego, w ramach postępowania kasacyjnego, kontrola poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych (art. 523 § 1 k.p.k.) oraz ponowna ocena dowodów, które do takich ustaleń doprowadziły Sąd pierwszej instancji, jeżeli jednak dokonana przez Sąd odwoławczy kontrola apelacyjna nie dała odpowiedzi na konkretne twierdzenia w tym przedmiocie wyrażone przez autorkę zwykłego środka odwoławczego wręcz je pomijając, o wypełnieniu przez ten Sąd swojej roli wymaganej treścią art. 433 § 2 k.p.k. nie może być mowy.

O tym, że w niniejszej sprawie taka sytuacja miała miejsce wystarczające jest zestawienie pisemnych motywów wniesionej przez obrońcę apelacji z pisemnym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, w którym brak jakiegokolwiek odniesienia do konkretnych argumentów wskazanych przez skarżącą, a dotyczących wątpliwego – zdaniem autorki apelacji - ustalenia, iż oskarżona, działając wspólnie i w porozumieniu z oskarżonymi R. Z. i D. S. , realizowała podjęty wcześniej zamiar

wprowadzenia do obrotu znacznej ilości środków odurzających w postaci marihuany w ilości 301,19 gramów oraz substancji psychotropowej w postaci płynnej amfetaminy w ilości 424,24 gramów, lecz zamierzonego celu nie osiągnęła wyłącznie wskutek działań funkcjonariuszy policji, którzy dokonali jej zatrzymania.

Całokształt poczynionych wyżej rozważań nie pozostawia wątpliwości co do nierzetelnego rozpoznania przez Sąd drugiej instancji apelacji obrońcy w odniesieniu do wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu, którym skazano A. J. . Sąd Najwyższy, rzecz jasna, nie przesądza o rodzaju przyszłego rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego, w szczególności czy może wchodzić w grę wydanie przez ten Sąd orzeczenia kasatoryjnego spełniającego wymagania przewidziane w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k., uznając wszelako trafność zarzutu kasacyjnego w tym zakresie dostrzega konieczność przeprowadzenia w tej sprawie właściwej kontroli instancyjnej, która udzieli odpowiedzi na zarzuty i wnioski sformułowane w zwykłym środku odwoławczym.

Stwierdzone rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., które bez wątpienia miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem Sąd Okręgowy zaakceptował potencjalnie przedwczesne rozstrzygnięcie Sądu *meriti*, musiało skutkować uchyleniem wyroku Sądu *ad quem* i przekazaniem sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy, na podstawie art. 436 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k., ograniczył się do analizy omówionej problematyki, ponieważ rozpoznanie drugiego zarzutu w zaistniałej sytuacji było bezprzedmiotowe.

Procedując powtórnie, Sąd drugiej instancji rozpozna wniesioną na korzyść oskarżonej apelację, bacząc, aby wyjaśnione zostały wszystkie sygnalizowane w nich okoliczności.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

